

Florin Chirculescu

Solomonarul

FLORIN CHIRCULESCU (de profesie chirurg toracic) s-a născut la București în 1960. A debutat cu proză scurtă în anul 1993, în revista SF JSF. A câștigat Premiul pentru Debut European la Euroconul de la Glasgow din 1995, după care Marele Premiu al Editurii Nemira din 1997 pentru romanul *Să mă tai cu tăișul bisturiului tău, scrise Josephine*, tipărit la aceeași editură. De-a lungul anilor, au urmat alte distincții. A colaborat cu varii ziare și reviste, unde a publicat nuvele și povestiri, și a fost redactor-șef al revistei Nautilus. Cu pseudonimul Sebastian A. Corn a semnat volumele: *2484 Quirinal Ave* (Nemira, 1996), *Să mă tai cu tăișul bisturiului tău, scrise Josephine* (Nemira, 1998), *Cel mai înalt turn din Babylon* (Nemira, 2002), *Imperiul Marelui Graal* (Diasfera, 2006), câștigător al Premiului Vladimir Colin în 2006, *Vindecătorul* (Cartea Românească, 2008), *Skipper de interzonă* (Millenium, 2012), *Ne vom întoarce în Muribacca* (Nemira, 2014), *Iovik* (Millenium, 2014), *Eucronoza și alte nuvele* (Millenium, 2017). *Greva păcătoșilor sau apocrifa unui evreu* este prima operă de ficțiune pe care a semnat-o cu numele său real. Romanul a fost nominalizat în 2018 la Premiile *Observator Cultural*, Premiile Radio România Cultural și Premiul Național de Proză *Ziarul de Iași*. În 2022, publică *Solomonarul*, un roman despre un altfel de Eminescu, prins într-o revoluție fără început și sfârșit.

NEMIRA

„Sunt moartea, distrugătoarea de lumi.“

(Bhagavad Gita)

„Și numai la Lubianka a înțeles că la Salamanca ar fi fost mult mai aproape de
scumpa lui Neva...“

(ALEKSANDR SOLJENIȚIN, Arhipelagul Gulag)

1. Max. Sinaia. Sfârșit de mai

Max Murgescu, zis Macu, un grăsan scund și cu capul mare, a condus toată noaptea: grăbit să ajungă la vila lui W, grădinarul de odinioară al lui Carol I, nu s-a oprit de la Berlin la Sinaia decât de câteva ori. Pe vremuri, vila cu pricina avea păpuși la ferestre și era dosită în pădure; azi, lângă ea e Taverna Boului, cârciuma unui jurnalist dubios, iar păpușile au dispărut de la geam.

Max era în liceu când a fost prima oară la vilă. Cu acea ocazie, gazdele, doi bătrânei, l-au introdus în clubul lor ilegal de teozofie și i-au împărtășit o istorie stranie despre Emin, poetul național, care fusese văzut, pasămite, în Buenos Aires, la cinci ani după decesul oficial: se îngrășase, avea barbă de *lumbersexual* și obișnuia să danseze *milonga* cu Estrellita Wexler, o evreică originară din Fălticeni. Bătrâneii nu i-au relatat episodul de florile mărilor, știau că Max era obsedat de poet. Aceeși obsesie îl aduce și azi la Sinaia, deși e președinte de bancă, ambasador al Ugandei la UNESCO și posesor al unui CV șocant; de pildă, la doar douăzeci și șase de ani, analiza bursele mondiale pentru Cabinetul 2 RSR – fusese, deci, intimul Elenei Ceaușescu, o feministă cu arțag.

Ajuns în dreptul reședinței de vară a ambasadorului american, Max face stânga pe Calea Codrului. Fură o privire la tatuajul înscris pe coapsa Galei, tovarășa lui de pat: „Atunci când team atins prima dată/ Mia fost frică să nu fac ceva rău/ Nu știam exact ce se întâmplă/ Dar la sufletul meu nu ia luat timp/ Pentru că el din prima clipă tea iubit mai mult ca pe el“. Mesajul nu e pentru Max, Gala a vrut să-l șteargă când s-au cuplat, dar el n-a lăsat-o, căci acele rânduri i-o alungau din minte pe Sossa, dragostea lui stupidă și *embarassante*.

... și să mă cac pe țara asta de cretinil! își zice Max, strecurându-se printre mașinile parcate mitocănește la Taverna Boului. Ferește doi maidanezi, trage pe

dreapta și oprește CD-ul cu The National. „Sleep well, beast“ se stinge, gata, nu se mai aude nimic. Aici, la capătul Căii Codrului, e mereu liniște.

În mașină e cald, s-a stricat climatizarea pe drum. Gala își ridică poalele rochiței de vară și-și face vânt între coapse. E solidă ca un husar, chipul îi e lătăreț (femeile zic că aduce cu un pisoar) și are un ochi de sticlă, originalul fiindu-i scos de o sudaneză la Roma. N-o cheamă Gala, așa a numit-o Max când a restaurat-o cap-coadă; fusese cât pe-aci să-i schimbe și ochiul de sticlă cu unul *bi-tech*, dar ce-ar mai fi rămas din fiara lui Fisnik-albanezul? Acel ochi sterp îi amintea non-stop că o săltase dintr-un beci sângeros, făcându-l să înghită în sec.

„Să știi că și eu am suflet,“ se enervează ea brusc, „sunt proastă, da-nțeleg! De la Berlin încoa' doar muzică d-asta ascuți!“

Max îi privește coapsele muncitorești, sânii ca bidoanele, gâtul gros, plin de sudoare. „Te rog,“ zice, „îmi cad ochii-n gură de oboseală“.

„Mă lași? Ești cu mintea la *aia*, crezi că nu știi?“

„*Aia* îmi sapă groapa.“

Cei doi ies din mașină, trântesc portierele. Răcoare, Bucegi etc. Telecabina cârâie ca un greiere metalic pe deasupra pădurii. Din vale se ridică *adban*-ul unui muezzin: poftim, trenul cu refugiați văzut la Predeal, acum o jumătate de oră, a tras în gara Sinaia – să fi fost optzeci-nouăzeci de tone de oameni vrac, carne de tun pentru liberali-progresiști, îi evaluase Max.

Dracul să-i pieptene, se gândește, și o ia spre vila lui W, scoasă recent la vânzare – o clădire cu ziduri groase, grinzi masive din lemn și obloane zdravene, verzi, pe tipar nemțesc. Nu e cine știe ce casă, dar corporatiștii se înghesuie s-o cumpere, căci are povestea ei: W a fost peisagistul Împăratului Maximilian, a proiectat grădinile suspendate ale Palatului Chapultepec din Ciudad de Mexico, a irigat Parcul Alameda din același oraș, a aclimatizat arbori-de-cauciuc în Provincia Tiapas, numai că, ghinion: revoluția lui Juárez l-a obligat să dea bir cu fugiții în Europa. Ajuns în Münsterul natal, n-a ieșit din casă o lună, mulțumind Domnului că scăpase cu viață, după care, într-o bună zi, a compus un imn religios, „Căminul mi-e Ierusalim, curtea mi-e Eden“, și dus a fost, pe malul Adriaticii, la Triest, unde s-a îngrijit de serele Palatului Miramar. Peste un an, stabilindu-se în România, a luat-o de la capăt cu proiectele de amploare: a amenajat parcul Peleşului, a înființat Grădina Botanică din București, a modernizat Cișmigiul, și a lăsat doi urmași de ispravă: fiul lui a întemeiat Facultatea de Horticultură de la Șosea, iar unul dintre nepoți a murit pe frontul de Est de gangrenă gazoasă. În

anii '50, profesorul de horticultură a vrut să se pună bine cu comuniștii și a dăruit Academiei parterul vilei, dar partidul tot și-a bătut joc de el, deși zeci, dacă nu sute de uteciști făceau practică în casa lui, învățând după ierbarurile, insectarele și planșele fostului grădinar. Acestea nu-și pierduseră prospețimea nici după un veac, iar parterul, o încăpere cu animale împăiate și plante în boluri de sticlă, cu gențiane presate ce-și pierduseră aroma îmbătătoare, cu flori-de-colt, prevestindu-i pe vânătorii-de-munte din Wehrmacht, cu anemone alpine zburlite, punk, cu păsări suspendate de plafon și cu găze cărora le lipsea doar bătăutul liniștitor, parterul, deci, era o *Wunderkammer* ce expunea o lume străină românului standard. Să mai zicem că Max ține minte și acum harta Ecuatoriei, rătăcită printre exponate, care parcă i-ar fi prezis c-o să aibă o linie de *ferry* pe Lacul Albert, al cărei profit îl va împărți *fifty-fifty* cu premierul Ugandei?

Mă rog, ține minte și altele, cum ar fi că aici, la vilă, un teozof, pe nume Vuia, se lauda că avea un film în care tânărul Ronald Reagan era regulat pe la spate de o negresă, la Hollywood. Vuia mai zicea că, la ora filmării, viitorul președinte american semnase o cerere de intrare în Partidul Comunist (filiala California), și că Sid Kristol, șeful mafiei evreiești din LA, era în posesia ei, ceea ce, ciudat sau nu, avea legături cu politica de secol XIX a Habsburgilor, deci și cu W, omul Vienei. Auzind povestea, Max se gândise că iar erau băgați la înaintare evreii, dar își înghițise limba, fiindcă și Vuia era evreu. De atunci, își tot înghite limba, căci președinții de țări și de bănci nu mai sunt urmăriți doar de servicii și de mafioți, azi avem Google, Facebook, Telegram și VK, sprijinite de Departamentul de Stat, Pentagon, Kremlin și Gazprom.

Max intră în curtea vilei lui W. Îl strâng pantofii, abia i-a luat. Nervos, își zice că-i secetă, c-o să fie un an prost pentru agricultură. „Ți-a trecut?“ o întrebă pe Gala – ce-i drept, cam răstit. „Cum să-mi treacă? Ascuți muzica *de-o* asculta proasta *aia*!“ „Te rog, mi-a ajuns Anca“ încearcă el să scape de tărăboi, dar Gala nu se lasă: „Anca nu te iartă! E fiică-ta, dar e bara-bara cu *tânpita* *aia* de ziaristă!“

Buzele Galei. Tremurul sânilor ei când scuipă cuvintele și, neîndoios, curul, bun de beatificat. E o *violent babushka*, dar are dreptate: fiica lui Max e prietena jurnalistei care a intrat cu cizmele în viața lui Max. „Tu n-ascultai muzică d-asta,“ reia Gala, „tu nu zâmbeai ca fraierul la volan! Afurisita te calcă-n picioare, și tu... Ce *fel* de om ești? De ce te-ai dat pe lângă ea?“ Huiduma se smucește când Max îi cuprinde umerii, ochiul de sticlă i se rotește în orbită. „Doar mă fuți: desfă, Galo, picioarele!“ ridică ea vocea. Lăcrimează din ochiul sănătos și Max

nu-și dă seama: e sinceră? joacă teatru? Ea îi dă înainte: „De ce-ai vorbit cu pastea *aia* de ziaristă, dacă-ți sapă groapa? De ce-a trebuit să mergem la Berlin?”

„N-am mai văzut-o pe Anca de doi ani, de-aia am mers la Berlin.”

„Păi, da, o ții în facultate și ea nici nu-ți răspunde la telefon! Te-a făcut hoț de față cu nemernica aia și, când i-ai zis că din bani furati face școală, ea ți-a zis că-i singurul lucru bun *de l-ai făcut* în viață.” Soarele amiezii lucește în puful de pe obrazul Galei. Mamifer, se gândește Macu, lupoaică de Roma, cum s-ar zice. „De ce-ai întrebat-o *p-aia* ce muzică ascultă?” o ține Gala pe-a ei. „De ce?”

„Ascult The National”, îi răspunsese Louise ieri. Era la Berlin, la un *rooftop party*, avea o insignă pe care scria *Je suis Hrant Dink* și-și începea revoluția vorbind cu Max doar cât să n-o pună pe Anca, prietena ei, în situație delicată. În fond, el trăia ca un grec și te îndatora ca un Rothschild – cum să-l înghiți? Ca să nu fie prea viperă însă, l-a întrebat: „Dar dumneavoastră ce muzică ascultați?”

„Mie îmi place Frank Zappa”, a mințit el.

Trăgea de timp: i se părea c-o mai văzuse cândva pe Louise, dar nu ținea minte unde. Apoi a primit un e-mail și a plecat la Sinaia, lăsând-o baltă pe tânăra jurnalistă.

2. Louise. Azilul. O zi de vară

E dimineață. Louise stă în pat, ascultă Frank Zappa. N-are chef de nimic, a dormit prost, și acum, poftim, s-a trezit cu fi-su' în camera de azil. Frumos ar fi să-i zică ceva, dar ea se zgâiește la el în tăcere: Andrei îi apare ca o umbră în cadrul ușii, seamănă cu un iezuit care face autostopul.

Dacă a venit Andrei, e miercuri, își spune Louise.

„Bună, mamă. Nu coborâm?” face el.

„Bună. Mă mai gândesc.”

Louise nu vrea să iasă în curte, dar, dacă îl ia pe nu în brațe, Andrei o s-o bată la cap c-o ia dracul dacă nu face mișcare. Pe de altă parte, de ce să nu iasă cu el? Îngrijitoarea i-a schimbat pampersii și Andrei n-o să se prindă că, din cauza ameteților, Louise amână mersul la WC și mai scapă urină pe ea.

„Hai să mergem”, se hotărăște ea într-un târziu. „Cum e p-afară?”

E cald. Bătrâna se dă la marginea patului, bucuroasă că n-o mai ajută ochii: nu-și vede genunchii diformi, ca două buzdugane. Pe vremuri, lui Max îi

plăcuseră genunchii ei, îi privea pe furis. Așa îl cunoscuse: cu ochii la genunchii ei, la o petrecere pe acoperișul unui zgârie-nori din Potsdamer Platz, când Max îi lăsase pe cap și o neliniște de care Louise nu scăpase nici azi.

„Cine cântă?” o întreabă Andrei.

„Unul, Frank Zappa. Oprești CD-ul, te rog?”

Andrei râde – biata de ea mai crede în CD-uri! Ar putea să-i spună: de mult nu mai sunt CD-uri, mamă, dar o lasă în ale ei.

Cei doi coboară în curte. Louise ghicește o întindere verde: gazonul. Mai e în față ceva înalt, voluminos, foșnitor (un cireș, poate), iar chestia albă de care se lovește trebuie să fie o bancă. Andrei o ajută să se așeze. Louise ar fi vrut să mai asculte Frank Zappa cinci-zece minute, chiar dacă nu era piesa care o bântuia de atâta timp, fără să știe când și unde a auzit-o.

Dinspre sala de mese vine miros de omletă cu brânză, felul ei preferat. Poate să ceară o porție și aici, în grădină, dar s-ar face de râs, căci dimineață refuzase micul dejun.

„Ești draguț să-mi aduci o cafea?” îl roagă ea pe Andrei.

Normal, normal – fiul dă fuga, aduce cafea. „Auzi,” începe el, chicotind, „află că iar m-a căutat ăla la telefon.”

„Care ăla?” joacă ea teatru. „Ăla care vrea să-ți pun o cameră video ca să te vadă.” „Și tu ce i-ai zis?” „Că n-ai chef de el.” „L-ai înregistrat, cum ți-am spus?” Andrei râde: „Prietenii mei se plictisesc când se duc la părinți; eu, însă... Ei, l-am înregistrat, cum să nu?” „Adică,” face ea, „dacă n-ar fi idiotul ăla, te-aș plictisi!” Și Andrei: „Of, mamă, de ce iei tu tot personal?” La care ea: „Pune-mi înregistrarea, te rog.”

O ascultă, bucurându-se că e bătrână, că reacționează prea puțin, prea lent, prea târziu. Individul se interesa ce mai face Louise, cum ar putea să discute cu ea etc. „Măcar o cameră pe noptieră să-i pui, dacă nu mă lasă să vin s-o văd *face to face*”, se ruga individul de Andrei, la sfârșitul înregistrării.

Louise se preface că ascultă o mierlă pitită în cireș. „Ce fițe pe tine,” se hlizește Andrei, „cine-i tipul?” „A naibii să fiu dacă știi!” minte ea pe nerăsuflăte. Schimbă vorba, întreabă ce mai e prin București. Andrei îi povestește, deși maică-sa nu mai știe pe nimeni: sunt alți politicieni, alte joburi, alte firme și, mai ales, alte războaie, cu deliruri în loc de morți, neuroleptice în loc de tranșee, aziluri în loc de gropi comune. Chiar și căminul în care se descompune Louise

e un efect secundar al lumii noi: îl ține un ONG din Vilnius, cu angajate tunisienne de religie mozaică, care plătesc taxe în ceea ce a fost Taiwan.

„Taxe?” pufnește Louise. „Vrei să spui că din pensia mea trăiesc niște birocrați din Taiwan?”

„Taiwanul nu mai e Taiwan, de ce te faci că nu știi?”

„Asta e numai mâna *gauleiterilor* din Silicon Valley!” izbucnește ea. „Au început cu tranzacții cu date personale și uite unde-au ajuns! Ne calcă pe cap!”

Mda. Louise visase în tinerețe la „abolirea motivată istoric a sexului și a națiunilor”. Scrisese un eseu pe tema asta, tradus în nu-știu-câte limbi, intitulat *Territorialism & geocriticism*, îi mixase pe Marcuse, van Mises și Derrida, îi asezonase cu idei acceleraționiste, bazate pe zicala evreiască, „cu cât mai rău, cu atât mai bine”, și îl aclamase pe Donald Trump, răul necesar ce îmbrâncea capitalismul în hău, asta ca să nu spunem că, pentru viața de zi cu zi, propusese ca părinții să nu le mai dea nume copiilor, ca să-i scape de blestemul identității – noroc că abandonase ideea și că pe Andrei îl chema totuși Andrei. Lumea n-a ținut cont de ea, bineînțeles, iar din societatea pe care o imaginase Louise, o rețea coagulată de informații ce alergau liber printre inși cu sexualitate migratorie, rămăsese o cameră de azil și un dispozitiv de intimitate pentru senioare. În rest, omenirea trăsese apa.

Andrei se uită la ceas. Maică-sa îi simte plictiseala: „Hai, du-mă sus”, zice, dar, când să se ridice, se pomenește cu doi tipi lângă ea. Sunt jurnaliști, îi interesează un subiect acoperit cândva de Louise; nu, nimic serios, o asigură ei, scopul lor e, să spunem așa, academic: vor să-i pună câteva întrebări despre Max Murgescu, zis Macu, pe care doamna Louise Baghiu l-a investigat cu decenii în urmă.

3. Sinaia. Max citește un raport

Max înjurase ca un birjar la granița austro-ungară: după o săptămână în Occident, uitase de PET-urile, ambalajele și tampoanele menstruale din rigolele Răsăritului; în plus, de cum intri în țara gulașului, dreptele se curbează, geometria se tulbură, natura își reintră în drepturi, cu bunele și relele ei. Gala dăduse vina pe Louise și pe Anca pentru dracii lui, dar n-avea de unde să știe că, pe lângă jegul din jur (curve deșelate, burtoși care râgâie etc.), Max primea vești

îngrijorătoare din București: „Nu te întoarce,” îl sfătuia Sache, mâna lui dreaptă, vărul Galei, „*îi nostri amici* îți dau adăpost, mi-au promis!”

„Ba mă-ntorc,” a zis Max, punându-și „Heavenfaced” cu The National.

Acum, Max bate la ușa vilei lui W – ciudat, deasupra intrării e un basoreliev ce reprezintă un hipopotam. Îi deschide o tipă la vreo cincizeci de ani: e rotunjoară, are ochi alunecoși, nu poartă sutien. În adolescență, îi scosese din minți pe stăpânii casei, cei doi bătrânei, fiindcă se regula excesiv și se uita cu silă la teozofi. Printre aceștia, Ana, mătușa lui Max, care-și căuta soțul mort în texte tibetane, și ambasadorul american, care-și proteja camarazii de club la adăpostul imunității diplomatice. Odată, americanul îl scosese din ghearele partidului pe Pârșu, criticul, după o prelegere ținută la Ateneu apropo de trupul astral (o erezie pentru comuniști), reflectat în muzica lui Bach și a lui Stravinski. Cu toate astea, nu primise în schimb, după cum voise, filmul cu președintele Reagan pus pe brânci într-o vilă din Hollywood.

„Silvana?” zâmbește Macu.

Femeia își ascunde cu greu uluiala: Max e *mai* scund decât în tinerețe, capul îi e mai mare și a devenit un obez, iar iubita lui, Doamne ferește, zici că-i un buldog uriaș. Oare cum naiba fac sex?

Silvana îi invită înăuntru. În hol e un tânăr solid, cu ochi sclipitori – gonflabilul ei, pesemne. Văzându-l, Max simte o amorțeală în perineu, dar e distras de dangătul clopotelor ce se ridică din vale, acoperind glasul muezzinului din gară.

Și Silvana, râzând: „Iar îi *trollează* popa Ticu pe arăbeți. Ia foc când îi vede! Cum ați zburat?” face ea voioasă, conducându-i pe Gala și Max în bucătărie.

„N-am zburat, am venit cu mașina.”

„De la Berlin? Într-o zi?” se miră ea.

Și Max, zâmbind: „Nu te gândi că m-am grăbit, ca să-mi pui sula-n coaste.”

„Ei, ce glumă e asta? Ne știm de mult, ce Dumnezeu...” Silvana ar mai zice ceva, remarcă lui Max a deranjat-o, dar trece la subiect: „În fine, ideea e că vând casă, mobilă, cărți, tot... Ei, și când m-am apucat să fac ordine, ce să vezi? Am găsit o scrisoare și un bilet de la bunicul pentru dumneavoastră.”

Odinioară, bucătăria mirosea a ochiuri și a pastramă; acum are o aromă de dezinfectant, iar un linoleum IKEA a luat locul gresiei-pișcot interbelice. Max simte un iz de usturoi. „E de la Taverna Boului,” îi explică Silvana, văzându-l cum adulmecă, „fac cea mai bună ciorbă de burtă de pe Valea Prahovei”.

Max se uită la ceas. Ora e aiurea pentru ciorbă, dar nu comentează.

Și Silvana: „Vreți un suc proaspăt de mere? Azi l-am făcut.“

„Cum să nu, cum să nu“, zice Max. „Pot să văd scrisoarea?“

„Bineînțeles.“ Silvana se duce la frigider, scoate sucul, îl toarnă în pahare, tacticoasă – mda, întinde pelteaua. „Știți,“ îl ia pe departe pe Max, „vreau să mă car în State. Nu-i ușor pentru o femeie de vârsta mea, dar în România nu mai e de trăit.“

„Corect“, aprobă gonflabilul.

Al *naibii* sexos! se gândește Max, însă nu zice decât: „Bun, vrei să pleci și ai nevoie de bani. Cât ceri pe scrisoare?“

„Nu mi-e clar“, zice Silvana, furând o privire spre Gala. „Are multe pagini.“

„Și cam cât vrei pe o pagină?“

„Uitați,“ se moșmondește Silvana, „Pârșu mi-a zis că scrisoarea are peste o sută de ani. Cică și lui îi e greu s-o evalueze, căci conținutul ei e... cum a spus? Tulburător? Da, așa a spus, *tulburător*.“

„Păi, să-l credem, chit că-i un nesuferit. Fă-mi totuși un preț.“

„Două mii de euro mi se par numai buni... Știți, vor și alții scrisoarea.“

„Pot s-o văd?“

Silvana o scoate din sân. „Două mii de euro nu-s cam mulți?“ se bagă Gala. „Doamnă, documentul e vechi“, intervine gonflabilul. Auzindu-l, Max simte o tensiune în scrot, însă depășește momentul: „Cine mai vrea scrisoarea?“ întreabă.

Un cunoscut de-al lui Pârșu, un activist anti gaze de șist, unul Bismut. Ce chestie, se gândește Max – nu trecuse decât o zi de când îl cunoscuse pe Bismut. Era la Berlin, la petrecerea de pe zgârie-nori, și o ținea pe Louise de mână, norocosul. Boul avea cur mișto, dar Gala era cu trei clase deasupra.

„Și de ce nu i-ai vândut lui scrisoarea?“ face Max.

„Fiindcă Pârșu nu-l place. Cică activist-activist, dar prea zâmbeste ca un popă pus pe rele. Adevărul e că Bismut mi se pare cam gay.“

„Nu e gay“, își drege Max glasul.

„Cu atât mai rău“, face Silvana. „Oricum, Pârșu zice că *s-ar merita* să-i vând lui Bismut scrisoarea, căci nu s-ar prinde dacă ar fi *fake*“. Max izbucnește în râs: „Face Pârșu bancuri d-astea?“ „Păi, da“, râde Silvana. „Mai bine o iau eu,“ stabilește Max, „dar vreau s-o citesc înainte. Nici mort n-aș cumpăra un *fake*.“

„Vă rog, simțiți-vă ca acasă!“ ridică Silvana din umeri. „Nu vreți să v-arăt parterul?“ îi zâmbeste Galei. „Am lăsat pe loc planșele lui W; agentul imobiliar

le iubește, cică-s mai marfă decât orice pictură. Sunt utilitare, sunt *vintage*... O să iau bani cu ghiotura pe ele.“

Max ridică sprânceana: nu mai auzise de mult vorba asta, *cu ghiotura*, care o să se ducă dracului, căci Silvana o să plece în State, unde-o să spună *huge, plenty* și *tons of*.

Silvana, Gala și gonflabilul coboară în *Wunderkammer*. Rămas singur, Macu se gândește la Louise, dar de simțit, nu simte nimic; adevărul e că nu mai are douăzeci de ani, poate că nu mai are *cum* să simtă. Mă rog, despătorește scrisoarea și dă peste bilețelul scris de bunicul Silvanei: „Lui Max, din partea unui bătrân prieten. Amin, Aum, Emin!“ Max pune bilețelul de-o parte și se uită peste misivă. Ce chestie, începe cu un preambul, semnat de însuși W.

„Textul de mai jos mi-a fost oferit de Garoflid, care l-a sustras de la Majoresku de acasă, la o întâlnire a Junimii. Din ce zice Garoflid, Majoresku l-a plătit cu bani grei (o mie trei sute de franci), crezând că îi e destinat lui Rosetti, *der berüchtigte Frosch*, după cum îl numește Emin, când îl acuză de comunism. Eu am senzația, însă, că pe zgârcitul de Majoresku îl interesează mai mult felul în care *arată* hârtiile, care par tipărite și alta nu.

Așadar, am copiat textul și i-am poruncit lui Garoflid să-l ducă înapoi la Majoresku acasă, căci nu vreau ca junimiștii să-și dea seama că am acces la secretele lor, mai ales acum, când Emin înnebunește conform planului stabilit cu Peter, când *Societatea Carpații* e pe cale de a fi interzisă, și când Galli, directorul de la *L'Indépendance Roumaine*, e la doi pași de exil, pentru motivul stupid că nu e român împământănit. Ce-i drept, Galli a făcut o greșală, a publicat discursul deplasat al lui Grădișteanu (n-a făcut-o niciun alt gazetar), discurs prin care i-a cerut regelui să *recupereze* Transilvania, Banatul și Bucovina de la Austro-Ungaria, comparându-le cu «nestematele lipsă din Coroana României». Regele e convins că discursul l-a iritat pe Bismarck și că de-aceea a amenințat Bucureștiul cu suspendarea relațiilor diplomatice, ba chiar cu războiul. Junimiștii s-au înspăimântat și, ca să-l îmbuneze pe neamț, au decis să-l expulzeze pe Galli și să interzică *Societatea Carpații*, căci și ea pretinde nestematele teritoriale cu pricina. Așadar, Emin a ales un moment prost ca să «înnebunească», dar vina e a mea, căci n-am mai vorbit cu el de mult.

Aminteam mai sus de aspectul uluitor al înscrisului. La prima vedere, pare tipărit, însă Regele zice că, probabil, avem de-a face cu un text scos dintr-o *mașină de scris*, precum cele văzute de Majestatea-Sa în campania din

Schleswig-Holstein. Am aflat că în București sunt două asemenea mecanisme, unul la legația Germaniei, iar celălalt la Templul Coral de pe Sfânta Vineri, dar, după ce am făcut rost de documente scoase din cele două mașini, m-am lămurit că nu ele sunt sursa înscrisului. Cum-necum, am copiat primul rând al documentului pe o altă coală, prin *transparență*, ca să păstrez aspectul exact al literelor și să-l pot analiza pe îndelete. În altă ordine de idei, n-am văzut nicicând o asemenea hârtie: e albă ca spuma laptelui, netedă precum sticla, textura ei aducând cu mătasea, numai că e mai rigidă cumva. Regele zice că nici la Cancelarie, la Berlin, n-a văzut așa ceva, iar eu, nedorind să pierd vreo dovadă, am tăiat niște fâșii înguste din partea de jos a colilor, le-am pus bine, și l-am informat pe Peter de existența lor.

Cine a scris acest text? La cine trebuia să ajungă? Oare temerile lui Peter B. și Emin au o bază reală? Cum-necum, povestea asta îmi dă senzația unei primejdii iminente, nu știu de ce.“

Terminând de citit preambulul, Max scoate din plic fâșiile de hârtie tăiate de W. Are senzația că-s prea dure, aduc oarecum cu plasticul, așa că le bagă în buzunar (și el vrea să le studieze) și se apucă să citească scrisoarea, care trimite la un Emin radical diferit față de cel care ne-a fost băgat pe gât.

Lumea crede că poetul a fost înalt, slab, zăpăcit, deși a fost scund (un metru șazeci și șase), voinic și plin de testosteron, adică *ptros*. Mai mult, juca fotbal și înota excelent, uluindu-și amicii cu giumbușlucurile făcute în apele Târnavei, în timpul șederii sale la Blaj, când a picat bacul. Lumea mai crede că Emin a fost buimăcit de Micle și că de la ea i s-a tras, pe căi incontrolabil-venerice, moartea, dar, să fim cinstiți, noi nu știm cine pe cine a buimăcit mai tare, căci nici Micle n-a scăpat teafără din relația lor. Ce-ar mai fi de spus? Că poetului îi plăcea ciorba de găină, că era mare cafegiu (cafeaua făcută de el omora și-un cal), că fuma ca un turc, că turba când discuta politică și că, deși critica ultraliberalismul american, era *workaholic*: scria, corecta și lucra la rotativă, fiind capabil să scoată de unul singur un număr de ziar. Se tunde la Cosmănescu, pe strada Episcopiei, într-o frizerie care există și azi, vizavi de restaurantul La Mama, se îmbrăca atent, purta cravate cu fundă, și, când se vedea cu Micle, se prostea punând pe cap un joben. Pe de altă parte, nu era OK să-l vizitezi acasă, căci a locuit doar în încăperi mizerabile.

Revenind la scrisoare, primul lucru care-i trece lui Max prin cap e că aduce cu *un raport*, deși textul începe abrupt, fără formulă de adresare:

„... iată-mă în București, un oraș înapoiat, cu o arhitectură mai degrabă rurală, cu bătători în curți și grădini lăsate pârloagă. În centru sunt câteva palate finisate ca naiba, de parcă mistria și nivela cu bulă (ei îi spun poloboc) nu și-ar avea locul *aici*, în timp ce străzile serpuiesc și nu au trotuare pe care să mergi omenește. Referitor la apă, veștile sunt cumplite: Dâmbovița e mocirloasă și miroase infect, ceea ce nu-i împiedică pe mahalagii să se îmbăieze goi pușcă, la doi pași de mănăstirile din oraș. Într-un cuvânt, urbea e lăsată la voia întâmplării. Birjele și autotractatele, în schimb, sunt nou-nouțe, denotând adevăratul interes al bucureștenilor, și anume cel de a-și impresiona semenii. Trupește vorbind, în afara faptului că sunt discret burtoși și cam scurți în picioare (zici c-au crescut printre baclavale), localnicii n-arată rău – femeile, mai ales, sunt frumoase, aparțin genului voluptuos (sâni, cambrură etc.), dar păcătuiesc prin aceea că umblă cu nasul pe sus.

Un lucru bizar: cerul acestui oraș pare mai coborât decât în alte dați când am fost *aici*. Impresia mea e că o împușcătură l-ar găuri; nu știu cum altfel să descriu criza de spațiu pe care o resimt, în special la ora amurgului, cu atât mai mult cu cât apusurile bucureștene au un *quelque chose* lănced și dureros. La fel de aiurea e și senzația că în București e *mai multă lume* decât de obicei; aglomerația e teribilă, vânzoleala e aproape lichidă, oamenii viermuiesc – ce văd azi nu aduce nici pe departe cu *ceea ce știam*. Inițial, am dat vina pe șantierele nou apărute: astfel, în locul Hanului Constantin-Vodă, se construiește o Gară Centrală, în timp ce la Șerban Vodă se lucrează la Palatul Băncii Naționale, asta ca să nu spun de nebulia inginerească de dincolo de Arsenal, unde se face un port ce va lega Capitala de Dunăre. Așadar, am crezut că Bucureștiul s-a umplut de muncitori (li se spune deja proletari), numai că cei ce se preumblă pe străzi nu lucrează cu brațele; din contră, sunt doamne, domni, domnișoare – ei colcăie acum în urbea care, cu alte ocazii, îmi lăsa impresia unui sat uriaș, părăsit pe trei sferturi.

Revenind la oile noastre, sunt sigur că *sieur* Emin pregătește ceva. V-am trimis discursul lui Grădișteanu, ținut la Iași – ei bine, poetul *nu l-a lăudat*, deși mă așteptam s-o facă, poziția poetului din ultima vreme fiind vădit antigermană și antiaustriacă. Adevărul e că toată presa a tăcut, mai puțin *L'Indépendance Roumaine*, care, făcând publică opinia lui Grădișteanu, a pus Austria într-o situație imposibilă, Imperiul neavând cum să închidă ochii la cererea de retrocedare a Transilvaniei, Banatului și a Bucovinei. Prin urmare, Viena a făcut scandal, Berlinul așijderea, iar Emin abia atunci a prins glas, făcând pe oripilatul

și, culmea, atacându-l pe Grădișteanu («De așa ceva avem nevoie acum, când criza politică ne ia pe sus?»). Cu toate astea, oamenii mei m-au informat că, înainte de discurs, Emin a citit la Junimea poezia *Doina* («De la Nistru pân-la Tisa/ Tot românul plânsu-mi-sa»), o capodoperă naționalistă, se zice, care i-a ridicat în picioare pe cei de față, și care, probabil, l-a stârnit și pe bietul Grădișteanu. Acesta din urmă a fost obligat să facă sluj la Viena după discursul nefericit, fiind adus în fața ministrului de externe de însuși Carp, ambasadorul itinerant al României în lumea de limbă germană. Cu acea ocazie, Grădișteanu a pretins că nestematele lipsă din coroana lui Carol nu erau decât o metaforă nevinovată («Românul e născut poet, iar eu am fost un dobitoc, Excelență!», a zis el ca un câine bătut).

Ulterior, *sieur Emin a mers pe burtă*, căci, după cum v-am scris, el elaborează un plan de invazie a Ardealului, împreună cu cei de la *Societatea Carpații*. În linii mari, au adoptat strategia lui Axente Sever, și anume concentrarea trupelor pe Olt, pentru a izbi pe linia Vârciorova-Caransebeș, deschizând calea pentru o ofensivă spre Arad. Din documentele *Societății* (am liste de prezentă și procese verbale) reiese că Emin e gata să lupte *fizic*, dorința lui fiind menționată, textual, în notele informative trimise la Viena. De altfel, Împăratul și-a pus apostila pe respectivele note (*Geseben!*), fără să știe că printre cei ce i-au pus, vezi Doamne, gând rău e și viitorul poet național al românilor, care, acum când scriu, e încă necunoscut maselor largi ale conaționalilor săi.

Din păcate, lucrurile scapă de sub control și în ce privește interesul nostru pentru Emin. Ieri, am descins la el acasă – am intrat fără grijă, căci oamenii mei nu-l scapă din ochi. Poetul era la o văduvă (o hiperponderală, fiică de pictor, care s-a pomenit cu poezii dedicate în ziare), iar polițistul pe care-l plătesc mi-a garantat că va sta mult la ea, legătura lor fiind extrem de energică: „Fute bine poetul, fute!” spune Baroane mereu. Cât timp Emin a petrecut cu iubita, m-am uitat prin hârțile lui și m-am îngrozit: am găsit câteva variante ale poeziei *La Steaua*, care, în alte secvențe, a fost imaginată mult mai târziu. Având în vedere substratul științific al versurilor cu pricina (relativism, viteza luminii etc.), indiferent de faptul că acestea sunt, sau nu, un plagiat după Gottfried Keller, precum și asocierea cu un set de formule (calcul diferențial, am impresia), dar și cu observația „cubul e finit, iar sfera infinită”, m-au făcut să realizez că suntem în criză de timp, acesta fiind motivul pentru care vă scriu înainte de termen.